

Enheten för säker hantering av farliga ämnen
Björn Magnell
010 -240 51 75
bjorn.magnell@msb.se

Uppföljning av kommunernas tillståndsprövning och tillsyn enligt LBE för 2017

Sammanställning av enkätsvar

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Syfte	4
1.3 Svarsfrekvens	4
1.4 Fortsatt uppföljning	4
1.5 Frågor i enkäten	4
2. Sammanställning	5
2.1 Kort om resultatet	5
2.2 Hur är kommunernas organisation för hantering av LBE utformad	6
2.2.1 Vilken nämnd hanterar tillstånds- och tillsynsfrågor enligt LBE?	6
2.2.2 Resurser hos kommuner och förbund	7
2.2.3 Finns en tillsynsplan hos kommunerna?	7
2.2.4 Vad innefattar tillsynsplanen?	8
2.3 Tillstånd enligt LBE	8
2.3.1 Antal tillstånd	8
2.3.2 Rutin för återkallande av tillstånd	9
2.3.3 Avslag av tillståndsansökan	9
2.3.4 De vanligaste bristerna i en tillståndsansökan	10
2.3.5 Besök på plats i samband med tillståndsprövningen	11
2.3.6 Hur ofta är avsyning ett villkor i ett tillståndsbeslut?	11
2.3.7 Överklagade tillståndsbeslut under 2017	12
2.3.8 Återkallade tillstånd under 2017	12
2.4 Tillsyn enligt LBE	13
2.4.1 Antal genomförda tillsyner	13
2.4.2 Grunder för urval av tillsynsobjekt	13
2.4.3 Rutin för föreläggande eller förbud	14
2.4.4 Förelägganden och förbud utfärdade under 2015-2017	14
2.4.5 Brister i samband med tillsyn	14
2.4.6 Tillsyn på verksamheter som inte omfattas av krav på tillstånd	16
2.4.7 Tillståndspliktiga verksamheter för vilka tillsyn inte genomförs	17
2.5 Behov av kompetensutveckling i kommunerna	18
2.5.1 Antal kommuner som uppger att de har ett kompetensutvecklingsbehov	18
2.5.2 Inom vilka områden finns kompetensutvecklings-behovet	18
2.6 Behov av förtydligande av regelverket med lokala vägledningar	19
2.7 Olyckor och tillbud enligt 12 § förordningen om brandfarliga och explosiva varor	20

Datum
2018-09-21

Diariernr
2018-00280

2.7.1 Rutin för att samla in underrättelser om olyckor och tillbud samt frekvens	20
2.7.2 Antal olyckor och tillbud under 2017	20
2.7.3 Rutin för att följa upp inträffade olyckor	21
2.8 Utvecklingstrender som kommunerna identifierar	21
2.8.1 Brandfarliga varor	21
2.8.2 Explosiva varor	22
2.9 Övriga synpunkter i kommunernas svar	22
Bilaga 1, Frågor i enkäten	23
Bilaga 2, Svaren på fråga 33a	28
Bilaga 3, Svaren på fråga 34a	30

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, ska enligt 23 § lagen om brandfarliga och explosiva varor, LBE, samordna tillsynsmyndigheternas (kommunernas) verksamhet och hjälpa dem i deras arbete med tillsynen. Utifrån den uppgiften avser MSB att årligen följa upp hur lagen om brandfarliga och explosiva varor efterlevs.

Tidigare fanns ett föreskrivet krav att kommunerna skulle rapportera till MSB om tillsynsverksamheten för det föregående kalenderåret. Senast en sådan uppföljning genomfördes var 2009. Det föreskrivna kravet finns inte längre kvar. Sammanställningen bygger därför på frivillig rapportering från kommunerna.

MSB genomför uppföljningen efter avstämning med Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. I december 2014 fick kommunerna ta del av vilka frågor som skulle komma att ställas för verksamhetsåret 2015. Enkäten har därefter skickats ut tre gånger till landets samtliga kommuner.

1.2 Syfte

Syftet med årsuppföljningen är att den ska bidra till att ge en sammanställning över efterlevnaden av LBE. I första hand blir det en uppföljning av kommunernas arbete, men till viss del ger den även en överblick av situationen hos de tillståndspliktiga verksamheterna. Sammanställningen ska främst användas för att inrikta MSB:s stöd och vägledning till kommunerna när det gäller tillsyn. Den ska också kunna användas inom myndigheten som internt beslutsunderlag samt av de kommuner och förbund som så önskar.

1.3 Svarsfrekvens

För 2017 har totalt 274 kommuner av 290 lämnat svar som kunnat utgöra underlag för sammanställningen. 95 svar har inkommit från enskilda kommuner. 46 svar har lämnats av antingen räddningstjänstförbund, gemensamma nämnder eller från kommuner med civilrättsligt avtal med grannkommun. Bakom de 46 gemensamma svaren återfinns 179 kommuner. Totalt 141 svarande enheter. MSB är tacksamma för den fina svarsfrekvensen.

1.4 Fortsatt uppföljning

MSB avser att genomföra den här uppföljningen varje år.

1.5 Frågor i enkäten

Det fullständiga frågeunderlaget med frågorna som de var formulerade i utskicket återfinns i bilaga 1.

2. Sammanställning

2.1 Kort om resultatet

De flesta kommuner har en tillsynsplan som styrmedel för sin tillsyn. Den vanligaste bristen som upptäcks vid en tillsyn av brandfarlig vara är att utredningen av risker inte är korrekt. Den vanligaste bristen vid tillsyn av explosiv vara är brister vid förvaringen. Det finns några kommuner som inte har genomfört tillsyn utifrån LBE under året. Under 2017 så utfärdades det för explosiva varor dubbelt så många föreläggande och förbud som året innan. För brandfarlig vara däremot minskade antalet utfärdade föreläggande och förbud

Det är vanligt att platsbesök utförs i samband med hanteringen av nya tillstånd. Vid förnyelse av tillstånd är platsbesöken färre. Den vanligaste bristen som kommunerna uppger i samband med tillståndsansökan för både brandfarliga och explosiva varor är att utredningen av risker brister i kvalitet.

När det gäller kompetens utifrån LBE uppgav 205 kommuner att de hade ett behov av kompetensutveckling. Det som efterfrågas allra mest är mer kompetens om regelverket. Det efterfrågas grund-, repetitions eller fördjupningsutbildningar samt utbildningar om nyheter/ändringar. Många önskar också mer kompetens inom områdena tillsyn, tillståndshantering och mer specifika områden som t.ex. brandfarlig gas eller explosiva ämnen.

Drygt en tredjedel av de svarande kommunerna och förbunden anser att det finns ett behov av mera vägledande dokument för tillståndsprocessen. För tillsynsprocessen har cirka en fjärdedel av kommunerna och förbunden sett ett behov av egna vägledningar.

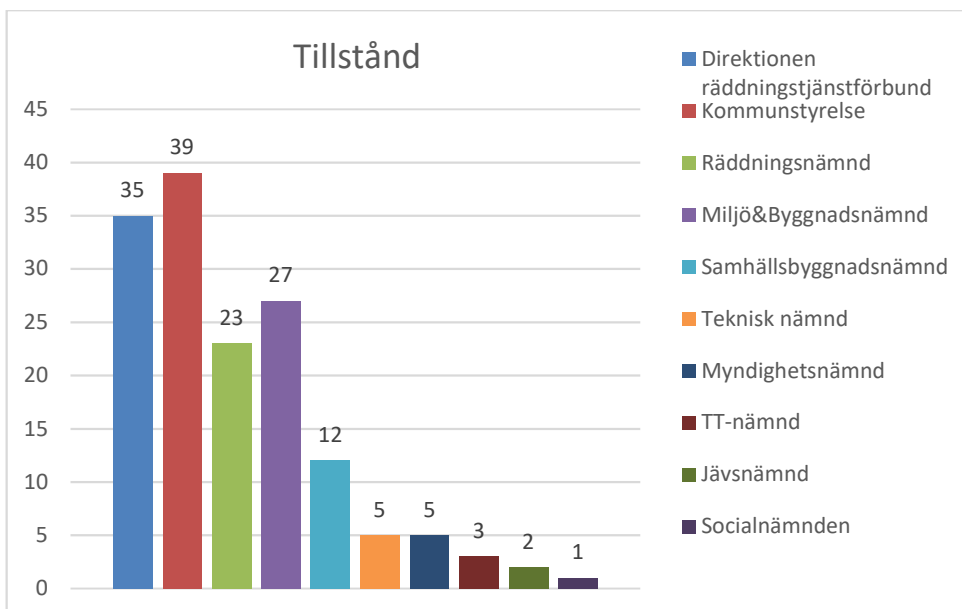
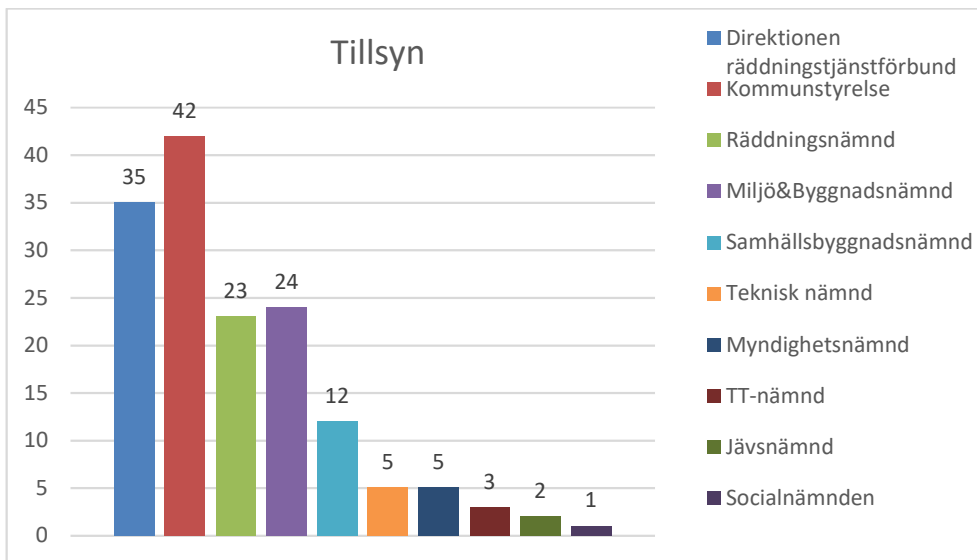
Under 2017 rapporterades det 33 olyckor eller tillbud till kommunerna.

Den utveckling som oroar kommunerna och förbunden mest är för brandfarliga varor bristande kompetens hos föreståndare och för explosiva varor är det diverse problem med fyrverkerier.

Från och med 2017 års rapportering så redovisas även föregående års resultat för ett flertal frågor. För 2015 och 2016 redovisades resultatet endast för ingående år.

2.2 Hur är kommunernas organisation för hantering av LBE utformad

2.2.1 Vilken nämnd hanterar tillstånds- och tillsynsfrågor enligt LBE?

Det finns diverse varianter där räddningsnämnden är en del av namnet på nämnden, exempelvis Bygg- och räddningsnämnden. Dessa varianter har lagts in under räddningsnämnden i diagrammet för att begränsa antalet redovisade varianter.

I de fall där t.ex. tekniska nämndens egna anläggningar hanteras av annan nämnd, då har bägge nämnderna tagits med i redovisningen.

Fördelningen av staplarna för 2016 och 2015 är likartad 2017 års diagram.

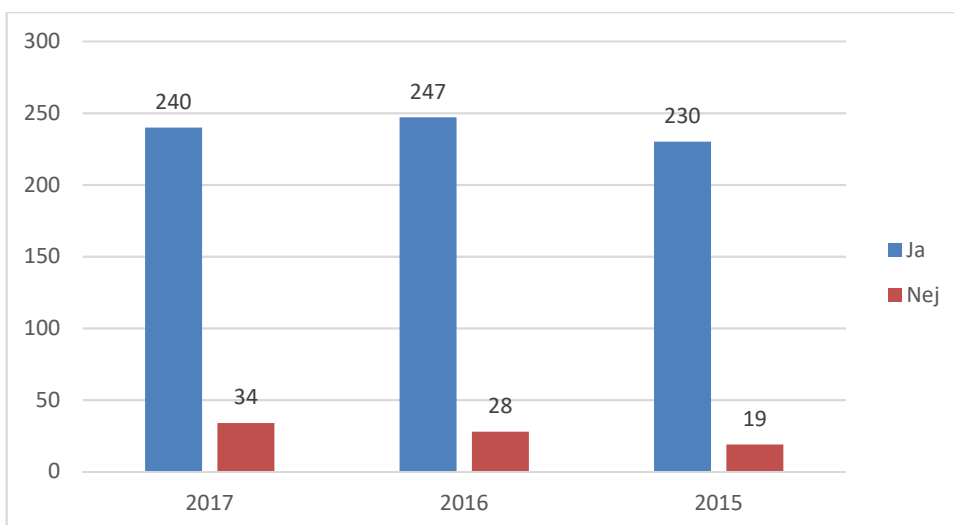
2.2.2 Resurser hos kommuner och förbund

Kommunerna och förbunden har uppskattat hur mycket tid de ägnar åt tillståndsprovning och tillsyn inom LBE. Detta redovisas i tabell nedan (1 årsarbetskraft = 1600 h).

	Enskilda kommuner	Förbund eller gemensamma nämnder
Genomsnittlig avsatt årsarbetskraft, tillståndsprovning LBE	0,2 (2017)	0,6 (2017)
	0,2 (2016)	0,7 (2016)
	0,2 (2015)	0,8 (2015)
Genomsnittlig avsatt årsarbetskraft, tillsyn LBE	0,2 (2017)	0,5 (2017)
	0,2 (2016)	0,5 (2016)
	0,2 (2015)	0,6 (2015)

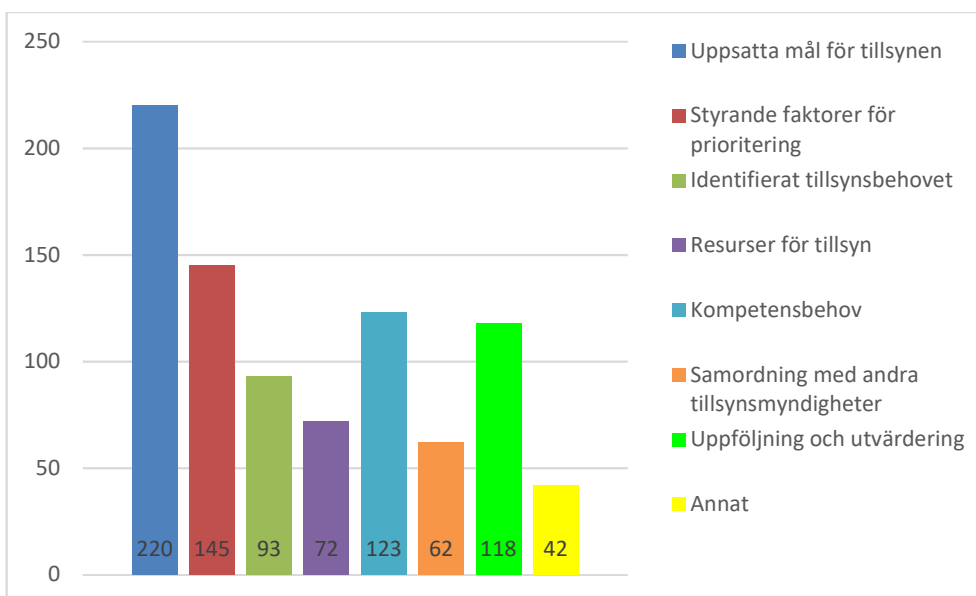
Det finns dock en variation emellan kommunerna eller förbunden. För år 2017 gäller följande. Den minsta tid som en enskild kommun avsätter för tillståndsprovning eller tillsyn enligt LBE är 0,005 årsarbetskrafter. Den kommun som lägger mest tid för tillståndsprovning avsätter en årsarbetskraft och för tillsyn finns det en kommun som har två årsarbetskrafter. För förbunden eller de gemensamma nämnderna är den minsta tid som läggs 0,03 årsarbetskrafter (tillstånd) och ingen årsarbetskraft (tillsyn). Ett av de större förbunden lägger 4 årsarbetskrafter på tillståndsprovning och 4 stycken förbund/gemensam nämnd lägger 1,5 årsarbetskrafter på tillsyn.

2.2.3 Finns en tillsynsplan hos kommunerna?

Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

2.2.4 Vad innefattar tillsynsplanen?

Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

Annat innehåll är exempelvis:

- Frister
- Samordning med tillsyn enligt annan lagstiftning men utförd av samma myndighet (t.ex. LSO)
- Utförande (metod)
- Avgifter
- Omfattning

Fördelningen av staplarna för 2016 och 2015 är likartad 2017 års diagram.

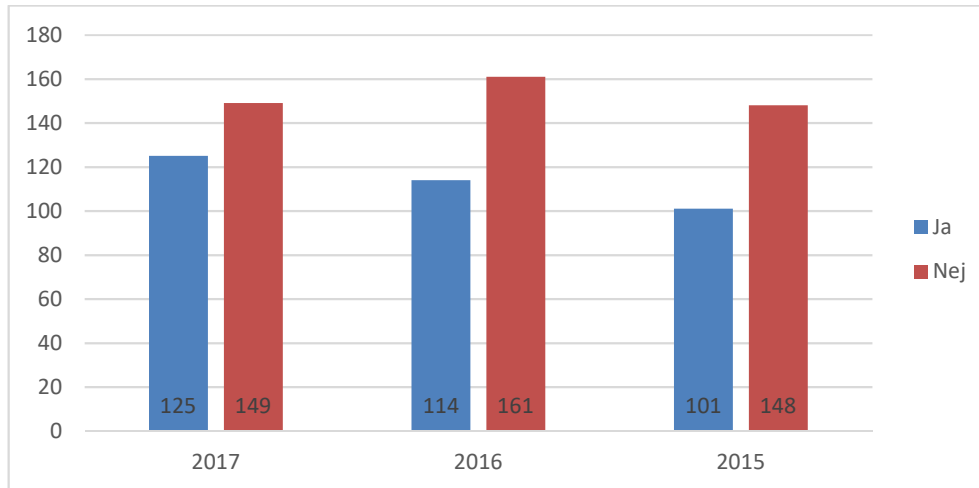
2.3 Tillstånd enligt LBE

2.3.1 Antal tillstånd

I tabellen redovisas dels hur många tillstånd enligt LBE som finns hos kommunerna och dels hur många tillstånd som har utfärdats under aktuellt år. Inom parentes anges hur många kommuner som har kunnat lämna uppgift om antal tillstånd.

	Antal tillstånd (antal kommuner)		
	2017	2016	2015
Antal tillstånd, brandfarlig vara (BV)	19 468 (269)	21 192 (269)	19 469 (243)
Antal tillstånd, explosiv vara (EV)	4098 (269)	4738 (269)	3411 (243)
Utfärdade tillstånd under året, BV	3083 (274)	3156 (275)	3177 (247)
Utfärdade tillstånd under året, EV	1194 (274)	1153 (275)	1154 (247)

2.3.2 Rutin för återkallande av tillstånd

Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

2.3.3 Avslag av tillståndsansökan

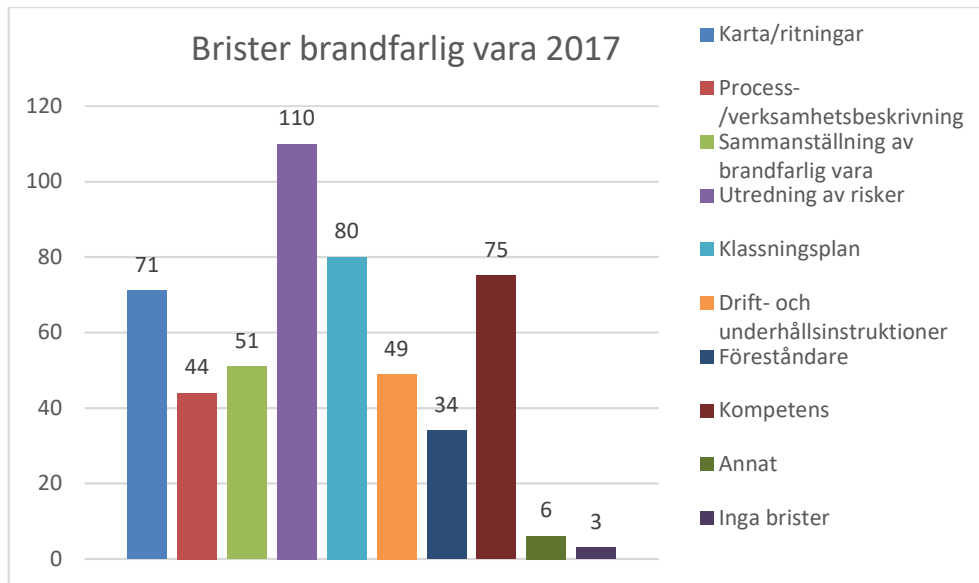
Under 2017 har 28 kommuner eller räddningstjänstförbund avslagit minst en tillståndsansökan.

Anledningen till avslag visas i punkterna nedan

- Bristfälliga ansökningar (flera skickar inte in begärda kompletteringar)
- Olämplig sökande/föreståndare (träff i belastningsregistret)
- Bristande förvaring
- Brist på kompetens
- Bristfällig hantering, aktsamhetskraven i 6§, LBE, uppfylls inte
- Sökt mängd var inte tillståndspliktig
- Brister på anläggningen, byggnader eller anordningar (§10).

Under 2016 gjordes det avslag hos 21 svarande enheter och under 2015 32 avslag.

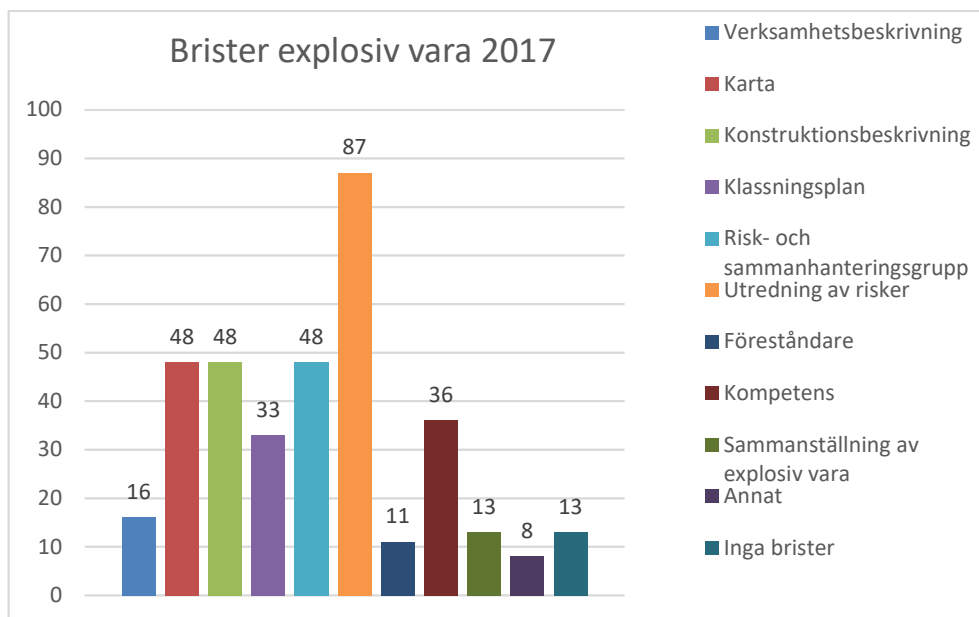
2.3.4 De vanligaste bristerna i en tillståndsansökan

Under Annat nämns brister som exempelvis:

- förvaring av brandfarlig vara
- ofullständiga handlingar
- språkliga brister
- ingen tillståndsansökan har behandlats under 2017

Utredning av risker var den största bristen även 2016 och 2015.

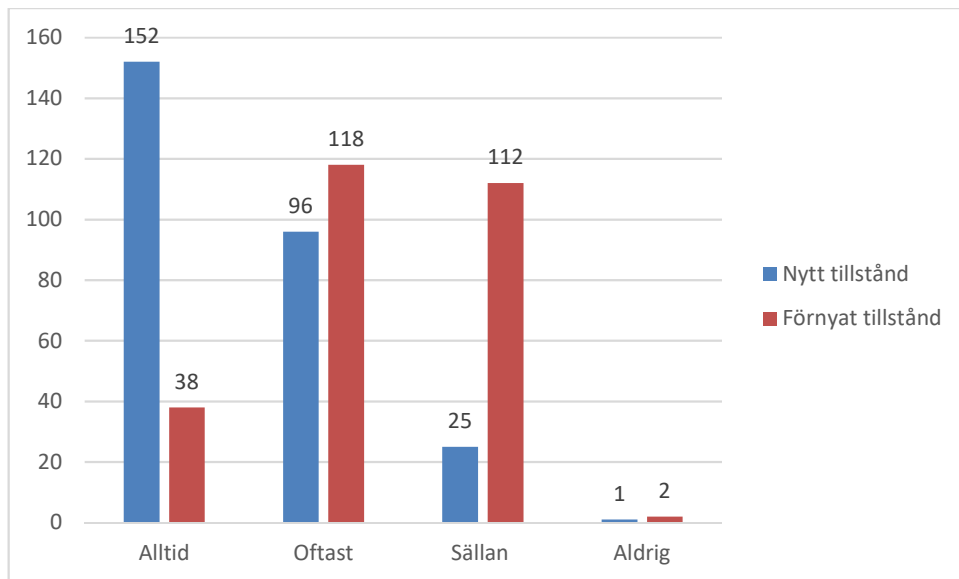

Under Annat nämns brister som exempelvis:

- förvaring av explosiva varor
- 3 kommuner köper hanteringen av tillstånd av annan kommun

Utredningen av risker var den största bristen även 2016 och 2015.

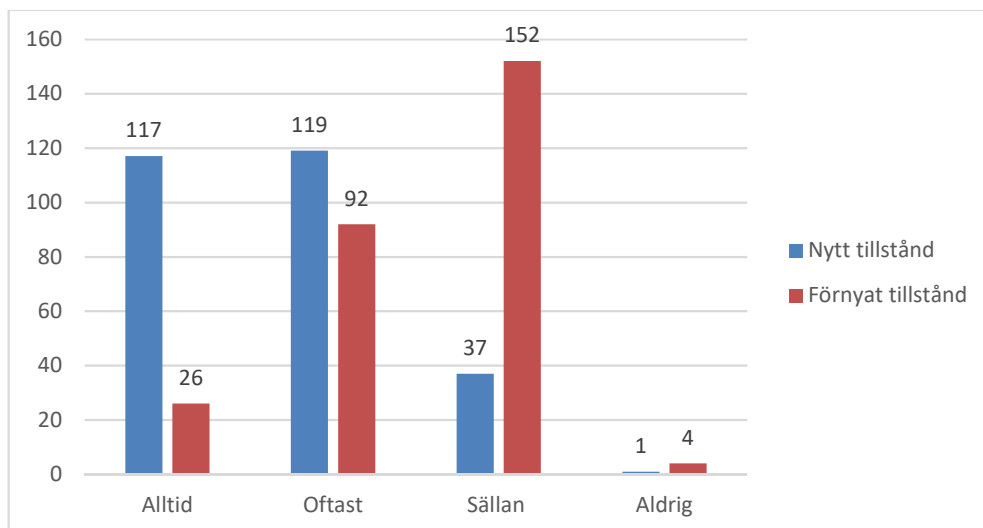
2.3.5 Besök på plats i samband med tillståndsprövningen

Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

Fördelningen av staplarna för 2016 och 2015 är likartad 2017 års diagram.

2.3.6 Hur ofta är avsyning ett villkor i ett tillståndsbeslut?

Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

Fördelningen av staplarna för 2016 och 2015 är likartad 2017 års diagram.

Datum
2018-09-21

Diariennr
2018-00280

2.3.7 Överklagade tillståndsbeslut under 2017

Ett tillståndsbeslut har överklagats under året hos de 274 svarande kommunerna.

Under 2016 överklagades bara ett beslut och under 2015 överklagades 6 beslut.

2.3.8 Återkallade tillstånd under 2017

Under året återkallades sammanlagt 43 tillstånd av 11 kommuner eller förbund. Det vanligaste skälet till återkallande var att verksamheten upphört. Andra områden där det funnits brister som lett till återkallande var följande:

- Bristande hantering
- Aktsamhetskrav och kompetenskrav uppfylls inte
- Villkoren i tillståndet har inte uppfyllts
- Felaktig förvaring
- Överskriden mängd
- Ändringar i verksamheten

Det återkallades 52 tillstånd under 2016 och 53 stycken under 2015.

2.4 Tillsyn enligt LBE

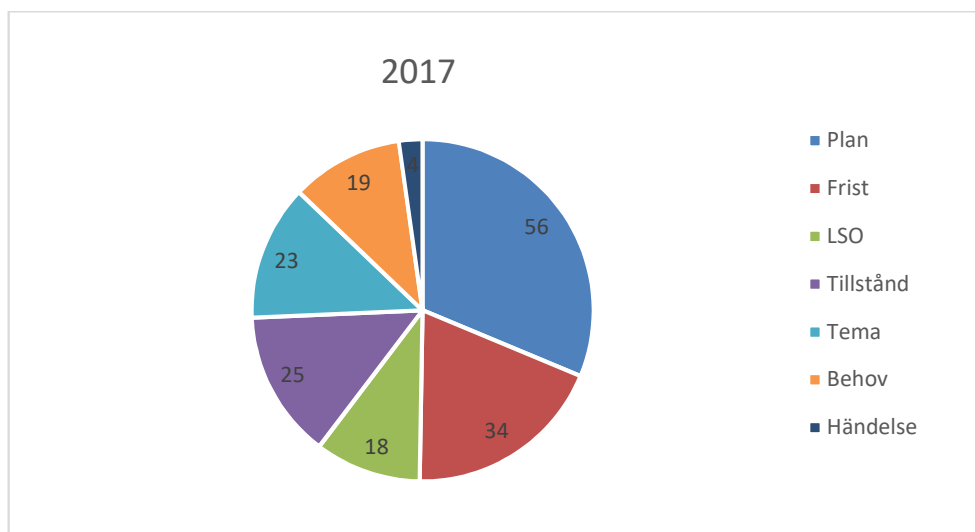
2.4.1 Antal genomförda tillsyner

	2017	2016	2015
Antal tillsyner, brandfarlig vara	2720 (129*)	2929 (140*)	2712 (128*)
Antal tillsyner, explosiv vara	617 (85*)	693 (99*)	577 (89*)

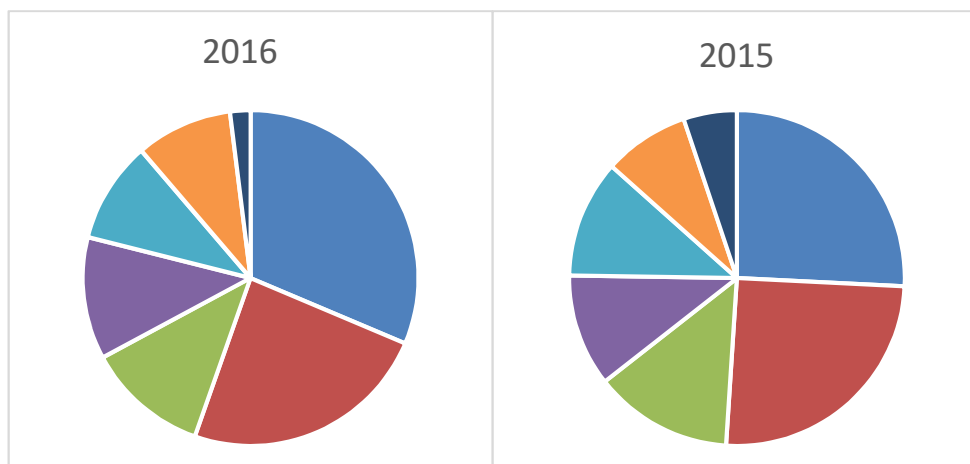
*Antal kommuner eller förbund som har gjort tillsyn under året

En del kommuner eller förbund har efter införandet av LBE 2010 arbetat med korta tillståndintervall. De har gjort platsbesök i samband med tillståndsärendena (avsyning) och därför inte ansett att tillsyn har behövts. En del kommuner eller förbund arbetar också med kontroller av verksamheter, men inte regelrätta tillsyner.

2.4.2 Grunder för urval av tillsynsobjekt

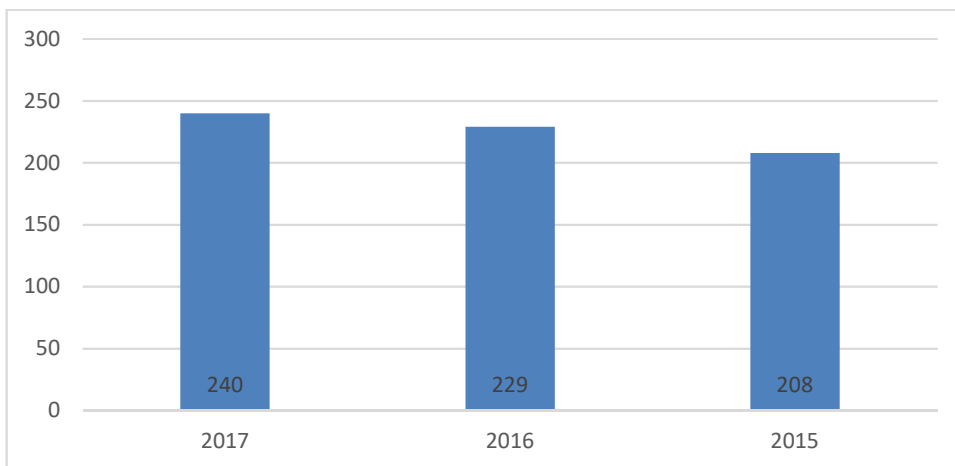

Diagrammet summerar på vilka grunder som kommunerna/förbunden väljer sina tillsynsobjekt. Nedan finns motsvarande diagram för 2016 och 2015.

2.4.3 Rutin för föreläggande eller förbud

För att ställa krav på åtgärder har 240 kommuner av 274 rutiner gällande föreläggande eller förbud år 2017.

2.4.4 Förelägganden och förbud utfärdade under 2015-2017

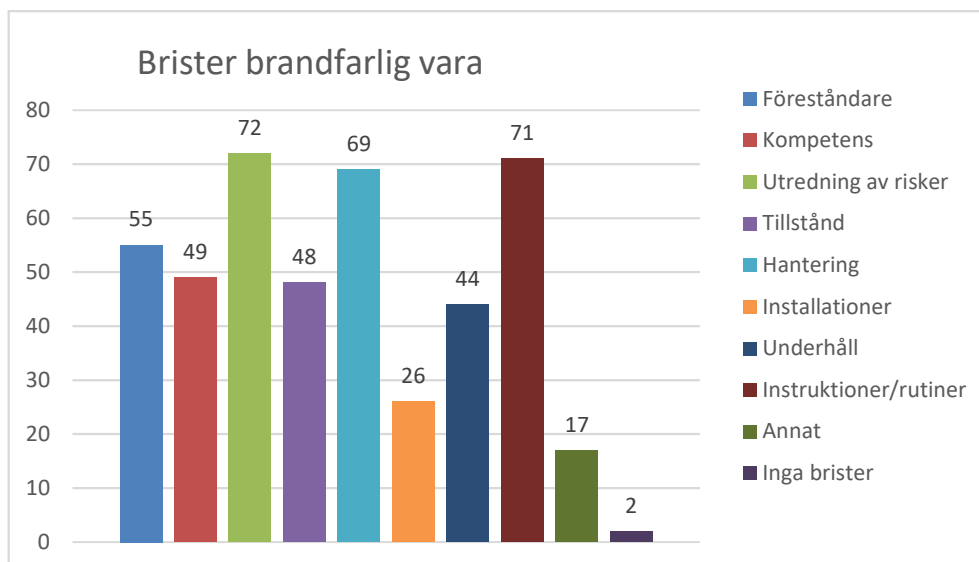
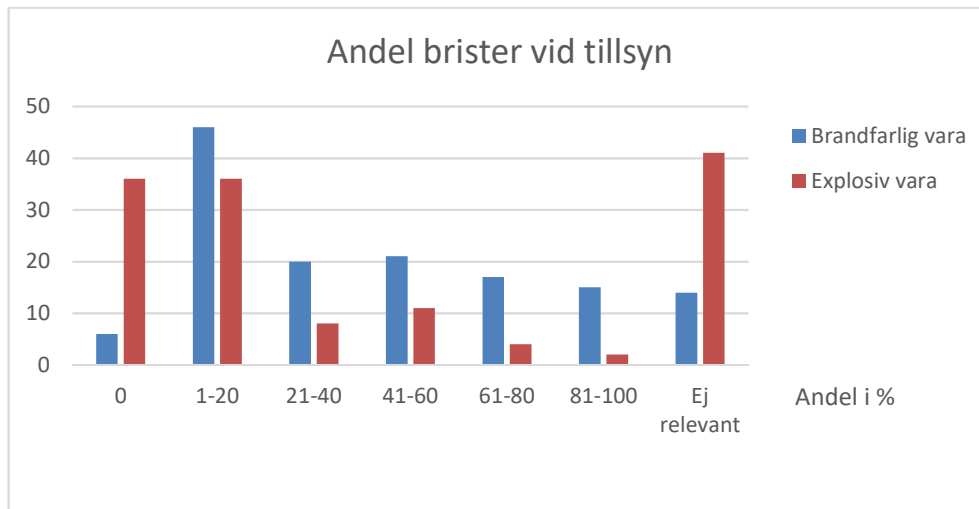
	2017	2016	2015
Antal föreläggande eller förbud, brandfarlig vara	247	353	178
Antal föreläggande eller förbud, explosiv vara	31	15	8
Beslut med vite	3 (BV)	2 (BV)	1 (BV)
Överklagade tillsynsbeslut	6	4	1

2.4.5 Brister i samband med tillsyn

Kommunerna eller förbunden har uppgett hur ofta en brist upptäcks vid tillsyn samt inom vilka områden det upptäcks brister i hanteringen av brandfarlig respektive explosiv vara vid tillsyn. Det första diagrammet nedan visar andelen brister vid tillsyn. De följande diagrammen visar inom vilka områden bristerna hittas vid tillsyn.

Datum
2018-09-21

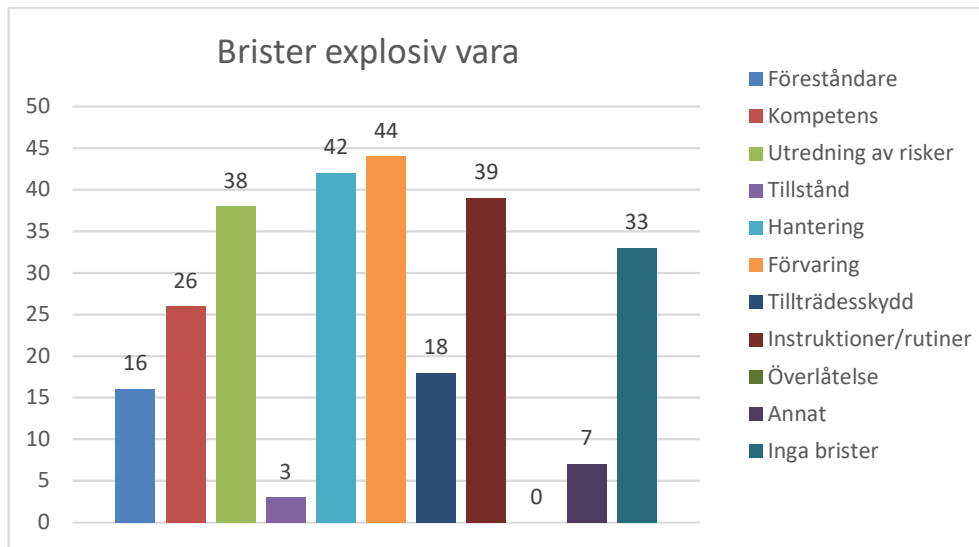
Diariennr
2018-00280

Under Annat nämns brister som exempelvis:

- Bristande skyltning (vanligaste bristen inom området Annat)
- Klassningsplaner/explosionsskyddsdokument med brister
- Utbildningsplan över tid
- Branddörrar
- Släckutrustning
- Rätt hanterad mängd i förhållande till mängden i tillståndet

Den största bristen under 2016 och 2015 var felaktigheter i instruktioner/rutiner.

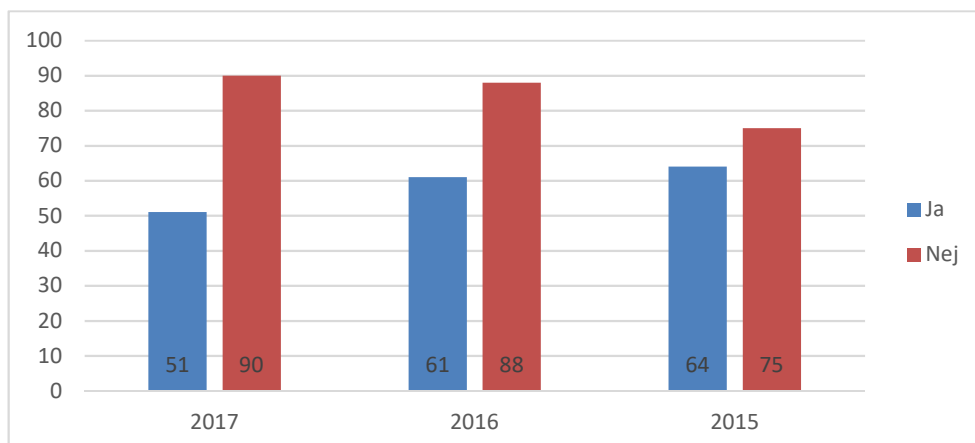

Under Annat nämns brister som t.ex. skyltning, märkning och dokumentation i dagbok.

Den var flest brister vid förvaring under 2016 också, men 2015 var det mest felaktigheter i instruktioner/rutiner.

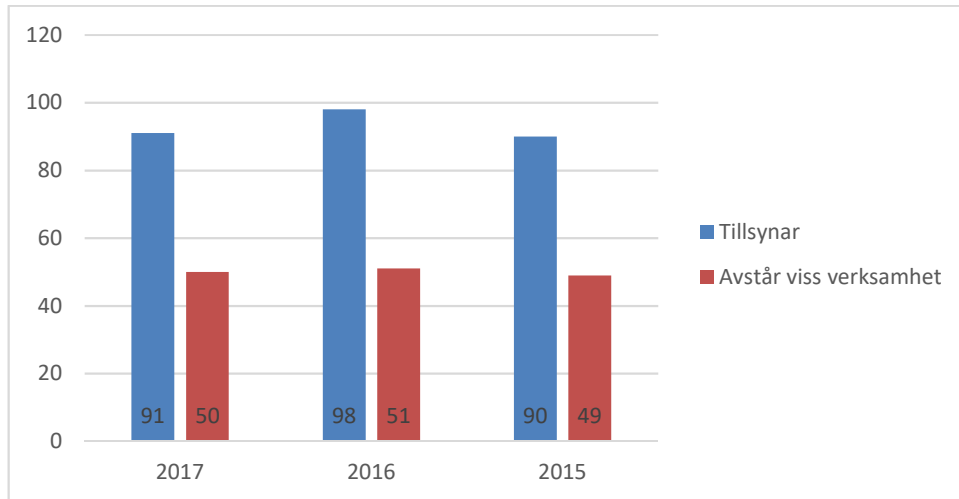
2.4.6 Tillsyn på verksamheter som inte omfattas av krav på tillstånd

Diagrammet nedan visar hur många kommuner eller förbund som utför tillsyn på verksamheter som inte är tillståndspliktiga under åren 2015-2017.

2.4.7 Tillståndspliktiga verksamheter för vilka tillsyn inte genomförs

Det finns vissa typer av tillståndspliktiga verksamheter, där en del kommuner eller förbund har bestämt sig för att någon tillsyn inte behöver utföras. Andra kommuner utför tillsyn på alla tillståndspliktiga verksamheter. Se resultatet i diagrammet nedan.

De vanligaste verksamheterna där det inte görs tillsyn är:

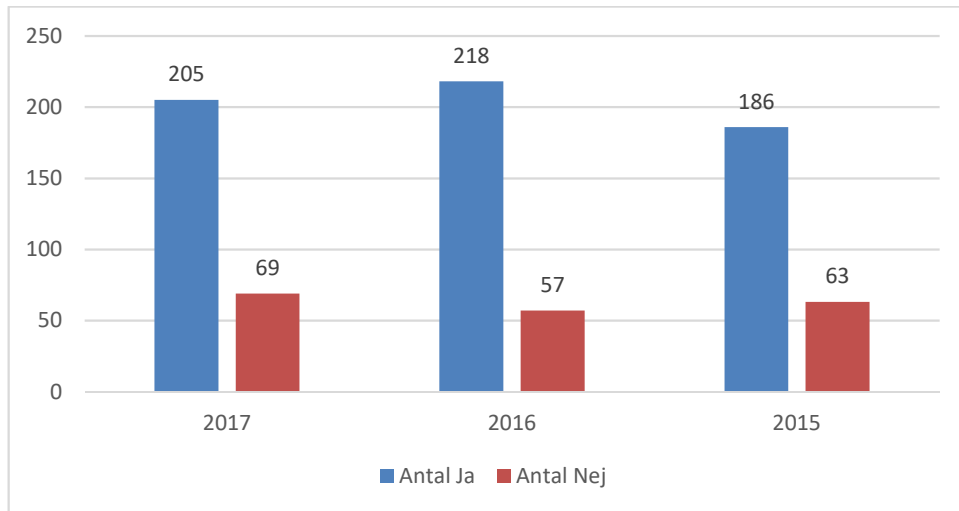
- Mindre anläggningar (restauranger, mindre industrier, privatpersoner)
- Lantbruk och skogsbruk (hantering av både diesel och explosiva ämnen)
- Verksamhet med dieseltankar
- Verksamheter som hanterar "Stenspräckare"
- Tillstånd till hantering av explosiv vara

En del kommuner/förbund arbetar med korta tillståndstider och gör avsyning vid förnyelse av tillståndet. De gör därför ingen tillsyn mellan avsyningarna.

2.5 Behov av kompetensutveckling i kommunerna

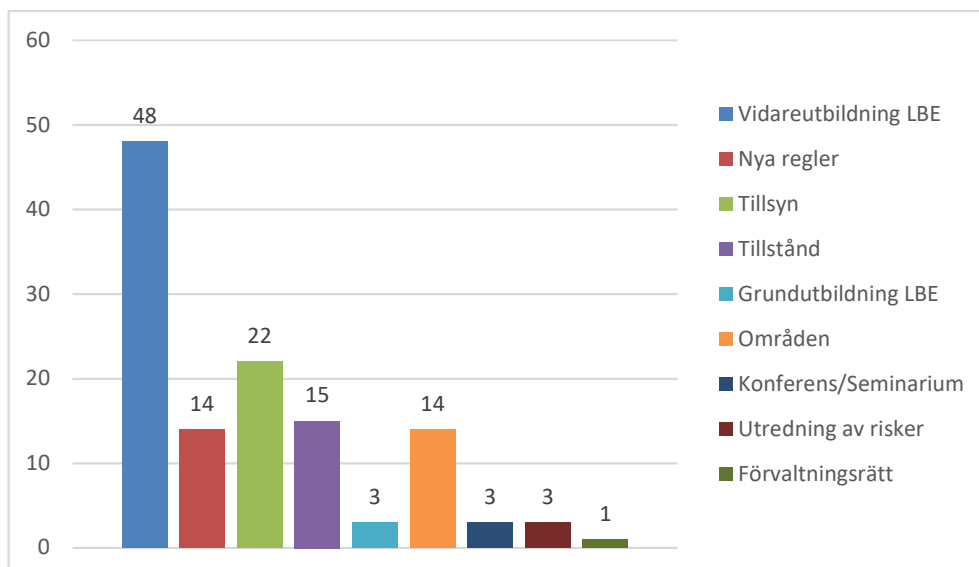
2.5.1 Antal kommuner som uppger att de har ett kompetensutvecklingsbehov

Många kommuner anser sig ha ett behov av kompetensutveckling.

Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

2.5.2 Inom vilka områden finns kompetensutvecklingsbehovet

97 kommuner eller förbund utav 141 anser sig ha ett behov av kompetensutveckling.

Vidareutbildning LBE: Här summeras önsknningar om repetitionsutbildning, påbyggnad, fördjupning inom LBE.

Områden: Här summeras önsknningar om mer specifika ämnesområden som exempelvis:

- Brandfarlig gas och biogasanläggningar
- Brandfarlig vara
- Explosiv vara
- Bättre kunskap om det tekniska utförandet av komponenter, anläggningar och processer (komplexa objekt)

Konferens/Seminarium: Här summeras önsknningar om att det anordnas t.ex. konferenser/seminarium/handläggare-träffar för erfarenhetsutbyte mellan handläggare och kommuner.

Behovet under 2016 såg liknande ut. Under 2015 gjordes det en annan indelning.

2.6 Behov av förtydligande av regelverket med lokala vägledningar

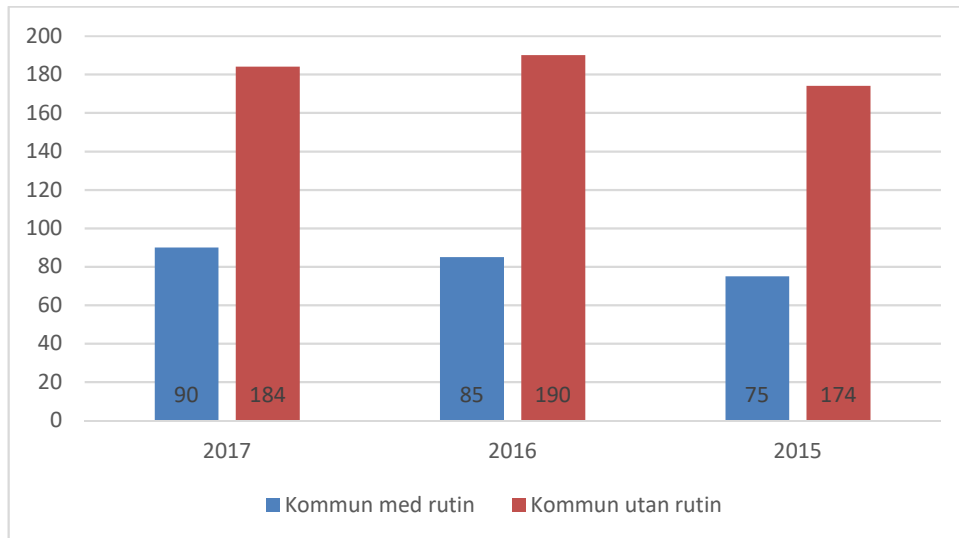
Totalt 53 kommuner eller förbund anser sig ha ett behov av egna vägledningar för tillståndsprovning. Det område som de flesta tar upp är själva ansökningsprocessen. Kommunerna ger råd om hur tillståndsblanketten ska fyllas i och vilken övrig dokumentation som måste finnas med i ansökan för att ett bra beslut ska kunna fattas. Flera tar också upp vikten av interna rutiner hos kommunen/förbundet för att handläggning ska utföras likvärdigt, likriktade tillståndstider och vilka villkor som ska ställas. Det enskilda område som omnämns oftast är kompetensen hos föreståndare, där några har tagit fram exempel på god kompetens, som stöd för beslut. Andra specifika områden där stöd är framtaget är utredning av risker, explosiv ämnen, fyrverkerier, hantering av gas, restauranger, festivaler/marknader och värmepumpar.

Totalt 34 kommuner eller förbund anser sig ha ett behov av egna vägledningar för tillsyn. Flera kommuner eller förbund har tagit fram vägledningar, checklistor, "lathundar", flödesscheman, interna rutiner/riktlinjer eller muntliga överenskommelser för att underlätta och/eller likrikta tillsynen samt att få likvärdiga bedömningar.

	2017	2016	2015
Kommun/förbund med behov av vägledning vid tillståndsprocessen	53	52	44
Kommun/förbund med behov av vägledning vid tillsynsprocessen	34	40	33

2.7 Olyckor och tillbud enligt 12 § förordningen om brandfarliga och explosiva varor

2.7.1 Rutin för att samla in underrättelser om olyckor och tillbud samt frekvens

Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

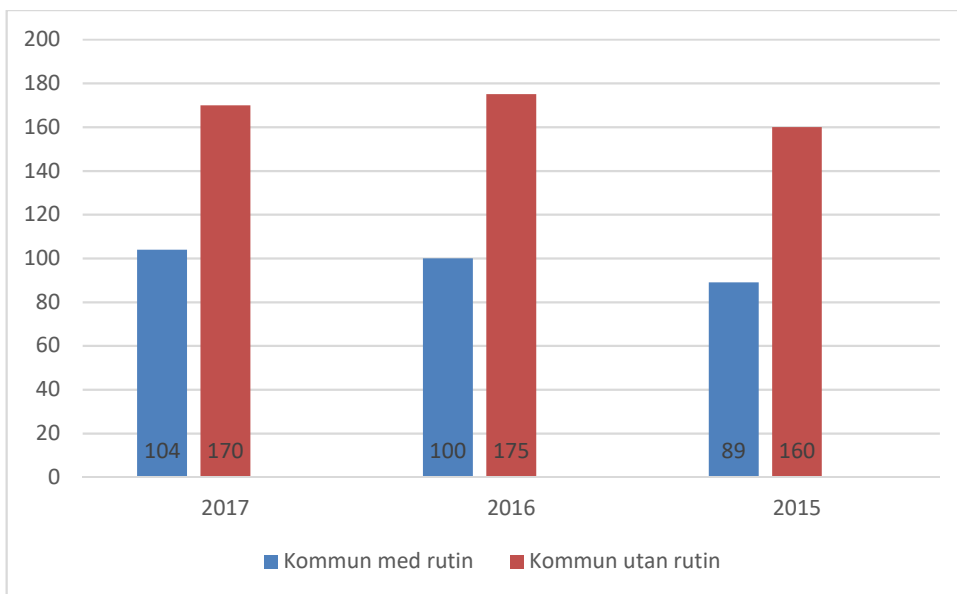
Diagrammet ovan visar hur många kommuner som har en rutin för att samla in underrättelser om olyckor och tillbud enligt 12§ FBE.

2.7.2 Antal olyckor och tillbud under 2017

Under 2017 har 33 olyckor eller tillbud rapporterats till kommunerna enligt 12§ FBE. Fyra kommuner eller förbund har haft anmärkning vid tillsyn vid de verksamheter där det inträffat olyckor.

	2017	2016	2015
Antal olyckor/tillbud	33	43	57

2.7.3 Rutin för att följa upp inträffade olyckor

Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

Diagrammet ovan visar hur många kommuner som har en rutin för att följa upp de olyckor som anmäls enligt 12§ FBE.

2.8 Utvecklingstrender som kommunerna identifierar

2.8.1 Brandfarliga varor

38 kommuner eller förbund anser att det finns områden där det råder en oroande utveckling inom brandfarlig vara. De problemområden som de flesta oroar sig för är:

- Bristande kompetens hos föreståndare/verksamheten
- Brister i föreskrifter eller avsaknad av allmänna råd (finns en oro för kommande föreskriftsändringar)

Andra områden som nämns i svaren är exempelvis:

- Bristande hanteringen av brandfarlig vara i butiker/detaljhandel
- Verksamheter verkar utan tillstånd eftersom de missar att ansöka om ett nytt tillstånd
- Dålig kännedom om utredning av risker

I bilaga 2 återges samtliga svar.

Det var 41 kommuner eller förbund som påtalade problemområden inom brandfarlig vara-området 2016 och 36 stycken 2015.

Datum 2018-09-21
Diariernr 2018-00280

2.8.2 Explosiva varor

40 kommuner eller förbund anser att det finns områden där det råder en oroande utveckling inom explosiv vara. Det problemområde som de flesta oroar sig för är:

- Bristande hantering av fyrverkerier i någon form.
 1. Avsiktlig beskjutning med fyrverkerier
 2. Kompetensbrist hos försäljare av fyrverkerier. Grossisterna tar liten hänsyn till återförsäljarens kompetens/förutsättningar. Dålig utbildning från grossisterna.
 3. Beställning via internet, som leder till import/införsel av pyroteknik som inte är tillåten att användas av allmänheten t.ex. smällare (bangers).
 4. Annan bristande hantering av fyrverkerier (t.ex. förvaring)

Andra områden som nämns i svaren är bland annat:

- Brist på kompetens hos föreståndare/verksamhet
- Brist på stöd från MSB (kommentarer från 2 svarande)

I bilaga 3 återges samtliga svar.

Det var 41 kommuner eller förbund som påtalade problemområden inom området 2016 och 35 stycken 2015.

2.9 Övriga synpunkter i kommunernas svar

- Vi önskar vägledning för tillsyn gällande förvaring av explosiv vara vid sprängsajter
- Problem med fyrverkerier vid nyårsfirande 2016. Åtgärder genom bevakning fick ett gott resultat 2017
- Bra med fortsatt vägledning för tillsyn av explosiva varor!
- Rapporteringsskyldigheten. Svårigheten är, att då räddningstjänsten har larmats till en olycka så anser verksamhetsföreträdarna att de fullgjort sin rapporteringsskyldighet. Detta i enlighet med tidigare forskriftskommentaren till SÄIFS 1994:5 §8; "Några formella krav på hur rapporteringen skall gå till ställs inte. Det räcker ofta med ett telefonsamtal. Har räddningsnämnden eller polismyndigheten larmats till en olycka har rapporteringsskyldigheten därigenom givetvis fullgjorts".
Här bör MSB initiera ett förtydligande – ev. genom föreskrift.
- MSB måste tydliggöra vad erforderlig kompetens eller bör det helt enkelt stå att en föreståndare ska ha godkänd utbildning. Det görs så himla många olika bedömningar i olika kommuner både vad gäller att bedöma kompetens och andra saker.
- Mycket tolkningsutrymme i flera frågor. En del frågor går det inte heller att plocka fram svar på. Ex kan inte vi enkelt särskilja om en tillsyn skett på fyrverkerihantering eller brandfarlig vara hantering. Finns många felkällor i denna enkät som gör att jag tror att svaren är svåra att dra vettiga slutsatser av.

Bilaga 1, Frågor i enkäten

Organisation

Fråga 1: Vilken nämnd hanterar tillsynsfrågor enligt LBE?

Fråga 2: Vilken nämnd hanterar tillståndsfrågorna enligt LBE?

Fråga 3: Hur hanteras kommunens tillsyns- och tillståndshantering?

- Av kommunen
- I ett förbund
- På annat sätt

Fråga 4: Hur många årsarbetskrafter avsätts för tillståndsprövning utifrån LBE? (Med en årsarbetskraft avses 1600 h)

Fråga 5: Hur många årsarbetskrafter avsätts för tillsyn utifrån LBE? (Med en årsarbetskraft avses 1600 h)

Fråga 6: Har kommunen under 2017 haft en tillsynsplan för tillsynen enligt LBE?

Fråga 6a: Vad innefattar tillsynsplanen? Flera svarsalternativ är möjliga

- Uppsatta mål för tillsynsverksamheten
- Vilka faktorer som varit styrande i prioriteringen
- En redogörelse för det identifierade tillsynsbehovet
- Vilka resurser som behövs för att utföra tillsynsuppgiften
- Vilken kompetens som behövs för att utföra tillsynsuppgiften
- Behov av samordning med andra tillsynsmyndigheter
- Hur uppföljning och utvärdering ska genomföras
- Annat, ange vad

Fråga 6a: Hur genomför kommunen istället planeringen av tillsynen?

Kompetens

Fråga 7: Har kommunen behov av kompetensutveckling utifrån de arbetsuppgifter som finns gällande LBE?

Fråga 7a: Ange kortfattat vilka behov som finns

Tillstånd

Fråga 8: Har kommunen någon rutin för när ett tillstånd ska återkallas?

Fråga 9: Har kommunen sett behov av att förtydliga regelverket vid tillståndsprövning med egna vägledningar?

Fråga 9a: För vad har man sett behov av att förtydliga?

Datum
2018-09-21

Diarienum
2018-00280

Fråga 10: Hur många gällande tillstånd fanns det 2017-12-31? Ange antalet nedan.

- Brandfarliga varor
- Explosiva varor

Fråga 11: Hur många tillstånd har utfärdats under 2017? Ange antalet nedan.

- Brandfarliga varor
- Explosiva varor

Fråga 12: Har någon tillståndsansökan avslagits under 2017?

Fråga 12a: Av vilken orsak har tillståndsansökan avslagits

Fråga 13a: Inom vilka områden är det vanligt med brister i tillståndsansökningar gällande brandfarliga varor? Flera svarsalternativ är möjliga.

- Karta/ritningar
- Process-eller verksamhetsbeskrivning
- Sammanställning av de brandfarliga varor
- Utredning av risker
- Klassningsplan med tillhörande dokumentation
- Drift och underhållsinstruktioner
- Föreståndare
- Kompetens
- Annat, ange område
- Inga brister förekommer

Fråga 13b: Inom vilka områden är det vanligt med brister i tillståndsansökningar gällande explosiva varor? Flera svarsalternativ är möjliga.

- Verksamhetsbeskrivning
- Karta(läge, byggnader, vägar, skyddsobjekt)
- Konstruktionsbeskrivning
- Klassningsplan
- Risk- och samhanteringsgrupper
- Utredning av risker
- Föreståndare
- Kompetens
- Sammanställning av de explosiva varorna
- Annat, ange vad
- Inga brister förekommer

Datum
2018-09-21

Diarienum
2018-00280

Fråga 14: Hur ofta gör kommunen besök på plats som ett led i handläggningen av ett tillståndsärende?

	Alltid	Oftast	Sällan	Aldrig
Nytt tillstånd				
Förnyat tillstånd				

Fråga 15: Hur ofta har kommunen med ett villkor om avsyning i tillståndsbeslutet?

	Alltid	Oftast	Sällan	Aldrig
Nytt tillstånd				
Förnyat tillstånd				

Fråga 16: Hur många tillståndsbeslut gällande brandfarliga eller explosiva varor har överklagats under 2017? Ange antal.

Fråga 17: Har kommunen återkallat något tillstånd gällande brandfarliga eller explosiva varor under 2017?

Fråga 17a: Hur många har återkallats? Ange antal

Fråga 17b: På vilka grunder och med vilket lagstöd har tillståndet/ tillstånden återkallats?

Tillsyn

Fråga 18: Hur många tillsyner har genomförts under 2017? Ange antalet tillsyner för respektive kategori.

- Brandfarliga varor
- Explosiva varor

Fråga 19: Hur har dessa verksamheter valts ut för tillsyn?

Fråga 20: Har kommunen rutiner gällande föreläggande eller förbud för att ställa krav på åtgärder?

Fråga 21: Har kommunen sett behov av att förtydliga regelverket vid tillsyn med egna vägledning?

Fråga 21a: För vad har man sett behov av att förtydliga

Fråga 22: Hur många förelägganden eller förbud har utfärdats under 2017? Ange antal.

- Brandfarliga varor
- Explosiva varor

Datum
2018-09-21

Diarienum
2018-00280

Fråga 23: Hur många förelägganden eller förbud har förelagts med vite under 2017? Ange antal.

- Brandfarliga varor
- Explosiva varor

Fråga 24: Hur många tillsynsbeslut gällande brandfarliga eller explosiva varor har överklagats under 2017? Ange antal.

Fråga 25: Vid hur stor andel av tillsynerna påträffades brister? Ange andel för respektive kategori.

	0-20 %	21-40 %	41-60 %	61-80 %	81-100 %
Brandfarliga varor					
Explosiva varor					

OBS! Svaren på denna fråga redovisas inte i rapporten, då frågan har lett till tvetydiga svar.

Fråga 26a: Inom vilka områden är det vanligt med brister när det gäller brandfarliga varor? Flera svarsalternativ är möjliga.

- Föreståndare
- Kompetens
- Utredning av risker
- Karta/ritningar
- Tillstånd
- Hantering
- Installationer
- Underhåll
- Instruktioner/rutiner
- Annat, ange:
- Inga brister förekommer

Fråga 26b: Inom vilka områden är det vanligt med brister när det gäller explosiva varor? Flera svarsalternativ är möjliga.

- Föreståndare
- Kompetens
- Utredning av risker
- Tillstånd
- Hantering
- Förvaring
- Tillträdesskydd
- Instruktioner/rutiner
- Överlåtelse
- Annat, ange:
- Inga brister förekommer

Datum
2018-09-21

Diarienum
2018-00280

Fråga 27: Utförs tillsyn även på objekt som inte kräver tillstånd?

Fråga 28: Finns det verksamheter med tillstånd men som kommunen aldrig genomför tillsyn på?

Fråga 28a: Vilka verksamheter genomförs det inte tillsyn på?

Olyckor och tillbud enligt 12§ FBE (förordningen om brandfarliga och explosiva varor)

Fråga 29: Har kommunen rutiner för att samla in underrättelser om olyckor och tillbud enligt 12§ FBE?

Fråga 30: Hur många olyckor och tillbud enligt 12§ FBE har inträffat under 2017?

Fråga 31: Fanns det någon anmärkning från tillsyn för de verksamheter där olyckan/olyckorna inträffade?

Fråga 32: Har kommunen någon rutin för att följa upp inträffade olyckor eller tillbud enligt 12§ FBE?

Fråga 33: Finns det någon utveckling som oroar angående brandfarliga varor?

Fråga 33a: Beskriv vilken utveckling som oroar

Fråga 34: Finns det någon utveckling som oroar angående explosiva varor?

Fråga 34a: Beskriv vilken utveckling som oroar

Övriga synpunkter?

Datum
2018-09-21

Diarienum
2018-00280

Bilaga 2, Svaren på fråga 33a

låg kompetens hos föreståndare
Vid ansökan kan personer inte skriva själv på grund av bristande kunskaper dels att skriva och i språket. Frågetecknet på hur de tar till sig den svenska lagstiftningen. Kompetens är svår bedömd. Egna lösningar på diverse konstruktioner till ugnar. Verksamheter bedriver utan tillstånd.
Ökad användning samt tillgång/tillgänglighet
Hantering o underhåll vid gasol i restauranger.
Kunskaps nivån på verksamheter som har brandfarlig vara är låg rent generellt.
Vissa verksamheter tycks inte bevaka när deras tillstånd går ut. I vissa verksamheter tycks ingen ha ansvaret för ny ansökan, vilken då ej blir av.
Ej tillfredsställande kompetens hos föreståndare.
Dåligt uppdaterade föreskrifter som inte överensstämmer med varandra. Fortfarande råder en del oklarheter kring tillsyn av brandfarlig vara, men det blir bättre.
Otydlig lagstiftning
Kompetensnivån hos föreståndarna är ofta låg.
Skötseln av mindre obemannade bensinstationer där byföreningar startar upp verksamheten men ingen lämplig person tar jobbet som föreståndare.
Föreståndarnas kompetens är ofta bristfällig, man förstår inte sitt ansvar.
MSB:s syn på regelverk för marina drivmedelsstationer. Generella regler sätts till viss del där hänsyn inte tas till faktiska förhållanden.
Kompetens föreståndare
Låg kompetens hos föreståndare
Drivmedelsföretag ger sina föreståndare dåliga förutsättningar (dålig kunskap om anläggningen och kraven/reglerna som följer med hanteringen). Föreståndarna får dåligt stöd vid tillsynsärenden och är inte tillräckligt delaktiga vid tillståndsärenden. Viss oro gällande kommande föreskriftsändringar. Särskilt med avseende på allmänna råd som tas bort till förmån för handboksskrift. Detta kan leda till svårighet med tydlighet i myndighetsutövningen.
Dagligvaruhandel som placerar brandfarlig vara i utrymningsvägar.
Verksamhetens bevakning på när tillstånd går ut. Vissa verksamheter saknar ansvar för att inlämna ny ansökan. När kompetens saknas dröjer det innan tillståndsansökan kommer till ett beviljande.
De nya föreslagna föreskrifterna för hantering av brandfarliga vätskor.
Otydliga föreskrifter som gör att slutanvändaren av föreskriften inte förstår vad som förväntas av dem.
Gasol i restauranger/samlingslokaler, byggarbetsplatser.
Ofta ofullständiga handlingar, ständig begäran om kompletteringar
Att mindre industrier mer ser till lönsamheten snarare än säkerheten
Underlåtenhet att utföra återkommande kontroll av cisterner på bensinstationer.

Datum
2018-09-21

Diarienum
2018-00280

Utbildningar riktade till föreståndare tenderar att minska i vårt område. Kompetensnivån låg, även hos myndigheten relativt sett. Utredningar om risker enligt 7§ har ej fått något nämnvärt genomslag.
Rättssäkerhetsutvecklingen överskuggas i LBE av arbetet för att rättssäkra LSO tillsyn av MSB. Stödet för det arbetet kommer inte från MSB utan uppdragas mer av egen verksamhet utifrån arbetet med LSO. I sammanhanget behöver tydlighet i beslut och bedömningar klarläggas och säkerställas. MSB:s revideringar av föreskrifter tenderar i färre föreskrifter och färre allmänna råd och mer Hänvisning till att information ska hanteras på hemsidor och liknande. Mindre tydlighet skapas och samtidigt förändras inte utbildningshanteringen från MSB utan den minskas eller debiteras hårdare. Förutsättningar för ett rättssäkert, enhetligt och enkelt arbete minskar då stödet blir mindre och otydligare.
Revideringarna av regelverket
Installatörsfirmor för gas gör inte ordentliga installationer
Generellt dålig koll på riskutredningar vid ansökan och hantering.
Hantering vid försälningsställen
Minskad detaljreglering i nya föreskrifter = mindre hjälp/stöd till tillståndshavare och myndighet
Hantering av brandfarlig vara i tillståndspliktig mängd som sker utan vår vetskap.
Förvaring av brandfarlig gas i framförallt B-byggnad då reglementet är otydligt. Innebär en fara för personer likväl räddningstjänstens personal. Förvaring av brandfarlig vara i butik utanför skåp oroar också
-Minskad detaljreglering privatpersoner
För vissa verksamheter (ofta mindre verksamheter): Språkkunskaper, Kompetens ang. tekniska krav och förståelse för ansvar.
Hanteringen vid detaljhandel som exponerar varor utan kunskap.
Minskad kunskap om lagen, Sämre riskutredningar, Minskad respekt för lagkrav

Datum
2018-09-21

Diariernr
2018-00280

Bilaga 3, Svaren på fråga 34a

Allmänhetens hantering av fyrverkerier.
Utbildningarna som hålls av försäljare verkar inte hålla måttet på hur explosive vara ska förvaras. En farhåga är att personer godkänns efter kurser utan prov, då kompetens är bristfällig vid tillsyner. Företag/personer vet inte vad de ska söka för utifrån hur de använder eller förvarar produkterna.
Fyverkerier
I samband med tillståndsprövning görs utdrag i brotts och misstankeregistret,. Finns inget där och övriga krav är uppfyllda kan vi inte neka tillstånd. Polisen har underrättelser på vilka man t.ex nekar vapenlicens men dessa uppgifter finns inte i de register vi begär utdrag från. Det kan medföra att en person inte får vapenlicens men får tillstånd att hantera explosiva varor
Att fyrverkeripjäser används på ett vårdslöst sätt.
Kunskaps nivån på verksamheter som har explosiv vara är låg rent generellt.
Missbruk av fyrverkerier
Försäljning av explosiva varor (Fyrverkerier) misstänks ske utan tillstånd. Företrädesvis i butiker med ägare med annat etniskt ursprung. Troligtvis pga okunskap om svensk lagstiftning.
Allmänhetens användning av fyrverkerier.
Oro i samhället då blåljuspersonal beskjuts.
Ålderskontroll för inköp av fyrverkerier brister
Det utbredda skjutandet av nyårsraketer som allmänheten gör
om de stora etablerade försäljningsställena av fyrverkeri börjar att minska på sina försäljningsställena kommer kanske det att börja dyka upp oseriösa försäljningsplatser igen. Ambulerande ?
MSB:S oförmåga eller nonchalans att inte återkoppla trots återkommande önskemål. Under flera tidigare år har jag i detta fält skrivit och påtalat en oro gällande kopplingen mellan kriminella handlingar och upprätthållande av tillstånd för förvaring av explosiva varor. Min förhoppning är att MSB tittar på mina tidigare kommentarer och återkopplar till mig. I det fall återkoppling inte sker under 2018 kommer jag att lyfta problemet högre upp i myndigheten.
De utbildningar som genomförs för verksamheter som ska påbörja fyrverkeriförsäljning är ofta undermålig, med stora kunskapsluckor.
Ökad näthandel
Felaktig användning av smällare och fyrverkerier (ex beskjutning etc)
Felaktig användning av pyroteknik.
Ifrågasättande av riskutredningar
Otillåten användning av fyrverkerier
grossister tillhandahåller förvaringskåp som inte rymmer de varor för vilka man söker tillstånd. Bristande kunskap hos föreståndare för fyrverkeriförsäljning. Grossister skickar med färdiga intyg om utbildning av föreståndare.
Fyrverkerihanteringen bland innevånarna blir farligare, använder fyrverkerier som vapen.

Datum
2018-09-21

Diariennr
2018-00280

Försäljning av fyrverkerier utan tydlig koppling till någon fast verksamhet tenderar att öka. Återförsäljare av fyrverkerier tycks sköta ansökningsprocessen för många sökanden.
Kraftigt negativ utveckling gällande hanteringen av konsumentfyrverkerier. Dessa skjuts in i skolor, offentliga byggnader, bostäder. De används även till att beskjuta blåljuspersonal och väktare. Ytterst dålig respekt för den lokala ordningsstadgan.
Förutsättningar för ett rättssäkert, enhetligt och enkelt arbete minskar då stödet blir mindre och otydligare. Därtill är det högaktuellt med antagonistiska hot och lagstiftningen ska förebygga och förhindra obehörigt förfarande av explosiva varor. Det finns även ett ansvarskapitel i LBE som i många avseende förbises. Det som oroar är att MSB inte har tid och resurser att säkerställa och hjälpa kommunerna att uppfylla lagstiftningen och samhällsutvecklingen.
Fyrverkerigrossisternas multifunktion; utbildare och försäljare
Personskador med fyrverkerier
Användandet av fyrverkeripjäser till att beskjuta byggnader, fordon och andra människor
Fyrverkerianvändning. Förvaring av stenspräckare i bostad och i kontor. 5 kg förvaras i täta vapenskåp som är en outforskad risk för räddningstjänstepersonal vid brand.
Köp över internet
importen av smällare /Fyrverkerier
Generellt dålig koll på riskutredningar vid ansökan och hantering.
Otillbörlig hantering av pyroteknik.
Användningen av fyrverkeri. Ökad fyrverkeriförsäljning på små mindre seriösa verksamheter
Hantering av stenspräckarpatroner är inte lika utvecklad som de företag som hanterar sprängmedel av större dignitet. Svårt att ha kontroll över denna verksamhet.
-Fyrverkeriförsäljning, vad som händer när varorna är sålda till privatpersoner
Inbrott i fyrverkeriförråd.
Hantering i detaljhandel som exponerar varor i anslutning till utrymningsvägar. Kompetensen hos föreståndare tenderar att bli sämre.
Allmänhetens hantering av fyrverkerier